

K otázkám interpretace [1960]

V každé interpretaci jde o jistý odstup od totality toho, co je základem, výchozím bodem, předpokladem nové interpretace, současně však o loyální nakloněnost něčemu z této původní totality, co je do ní nediferencovaně zahrnuto a tím do jisté větší nebo menší míry skryto, zakryto, překryto. Každá interpretace znamená proto především rozlišení (tj. samozřejmě pokus o takové rozlišení) mezi jakýmsi jádrem toho, co má být nově interpretováno, a mezi tím, co už je méně autentické nebo docela neautentické, co je starším pokusem o interpretaci tohoto jádra, proti které stojí a chce stát naše nová interpretace, nebo co je nevědomým, neuvědomělým, bezděčným, ale tím spíše nelegitimním překrytím, příměsí, deformací vlastního jádra. Takového rozlišení je však možno dosáhnout jenom použitím aparátu, který nemůže být nikterak autoritativně odvozen z onoho, dosud skrytého, jádra a který tedy nutně představuje cosi nového, co není původně v onom jádru (ať už jím je cokoli) zahrnuto a co přesto má přispět k jeho odhalení, lepšímu postižení, uchopení, porozumění, výkladu, interpretaci. Přitom ovšem musíme mít na paměti, že může v takovém pokusu nejen dojít k nepochopení smyslu onoho jádra, ale že i při celkem správném nebo alespoň v určité situaci a pro určitou dobu oprávněném jeho postižení může být toto „jádro“ pojato v příliš velké šíři nebo zase v přílišném zúžení. Zvláště první případ je častý a tak dovoluje, aby byly podnikány další a další pokusy, které se dobírají hlouběji a hlouběji té podstaty, která je vposledu především nosná.

Dostáváme se tak k velmi významné otázce, jak rozumět onomu pojmu „jádro“. Běžně užíváme tohoto termínu, když mluvíme o „jádro křesťanské zvěsti“, o „jádro evangelia“. Je to však opravdu případný obraz? Jde v evangeliu vůbec o nějaké jádro, kolem něhož jsou buď ochranné, zárodečné nebo prostě zbytečné obaly a slupky? Existuje snad spíše nějaké centrum, k němuž se jako loukotě kola vztahují okrajové prvky evangelia?